

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

Poświęci
MIEJSCA

КВИТАЦИЯ.

Отпечатанный без предвари-
тельной цензуры № 12 газеты
„Goniec Częstochowski” заключающий
в себя печать *Рубль*
доставлен по мнѣ въ канцелярию.

1909 г.

Полицеймейстеръ
города Ченстохова

W to

Oddział I.
ka (melodram)

1) W krainie
4) New-York

Tele

Numer Telefonu 132.

ni polityczny, Społeczny, Ekonomiczny i Literacki

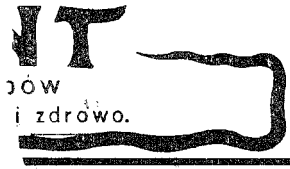
1 DĄBROWSKIEGO * Cena 3 kop.

inumeratę na kwartał II-gi.

Nielkie Kinematograficzne przedstawienie
Zmiana programu
DWA RAZY w tygodniu
o II wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.
r. (z nat.); **W kole ogniska domowego** (kom.) Oddział II. Rę-
w kol.) Oddział III. **Zona gladiatora** (dram. z czasów Nerona);
a (komicz.); **Chłopczyk z kotem** (bar. komiez.)
uj **Ostatnie dni Pompei przypominające Messynę.**
miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łoży po 50 kop. Giałe-
dzieci, uczniowie i żołnierze placę połową.
Dyrektor B. Zarzecki.

1) A Z A" od Piątku 12 do 18 Marca r. b.

RIE ANTONETTE (historyczny dramat); 3) **Figle Modniarek** (bardzo komiez);
A, melodramat w wykonaniu artystów teatrów „Odeon” i „Vaudeville”; 6) **Cygańska**
7) **Frajerski złodziej** (bardzo komiezne).

Telegrami

Wacława Świderskiego

ma zaszczyt zawiadomić W. W. gości, od dnia 1 marca codziennie

KONCERTY kapeli włoskiej

składającej się z ośmiu osób pod dyktando pana Tomaso.

Z szacunkiem Wacław Świderski.

Zatwierdzona przez Urząd Lekarski.
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Marjana PUCHALSKIEGO
II-ga Aleja № 26, róg Teatralnej
(nad Apteką W-go Długosza).
Operacje dentystyczne, leczenie, plombowanie
i zęby sztuczne.
Podług takay.
Porada 30 kop., wyjęcie zęba 50 kop.

Najbliższe cele.

Od stu lat przeszło, pisze „Tyg. Suwał-
ski”, naród nasz nie żyje pełnem życiem. Są
chwile, kiedy życie rodzi się, lecz trwa bardzo
krótko i gaśnie. Piornowaty błysk chwili roz-
świetla drogę wskazuje szczyt marzony i da-
leki. Pierś wazoną się szybciej, serca biją
huczniej, gwałtowniej, ramiona prężą się mo-
niej. Rozbrzmiewa hasło „być zdążyć”. Wszy-
stko śpieszy, płynie, rwie naprzód. Ale chwila
mija, błysk piornowaty gaśnie. Ramiona opa-
dają, oddech słabnie — napięcie szczytowe mi-
nęło. Fala życia schodzi szybko w niziny, za-
mulając wszystko po drodze. Łamią się konary,
a liście zszarpane grzęzną w mule. Spływa
królestwo przygnębienia, brzemiennego rozstro-
jenia. Zda się, że już przyszło i rozlaczca nad
nami pomiotło swoje szlądary.

Pierwszem zadaniem naszym zwalczyć
przygnębienie i naderżyć w czynów stal. Naród
nasz żyje w wyjątkowych warunkach, zatem
i od przeciętnego obywatela ma prawo y-
magać wyjątkowego charakteru i wyjątkowej
woli...

Chwila obecna nie daje nam nadziei uzy-
skania w krótkim czasie praw narodowych; a-
le dobyć musimy wszystkich sił, aby na każ-
dym kroku, o każdej godzinie prowadzić wal-
kę obronną, walkę nie frazesami, nie manifes-
tami, ale pracą, dla której mamy jeszcze pole

nierzy przed bitwą, nazywają ich braćmi, albo
towarzyszami.

Obóz żołnierzy, walczących za wiarę, to
szkółka behaterska, równości i wolności praw-
dziwej. W obliczu śmierci wszyscy braćmi,
wszyscy równi, a kto się śmierci nie boi, ten
wolny. „My możemy żyć wesoło, bo nie wiemy,
gdzie nasz grób” — śpiewali ulani polcy.
W imię hasła obozowych starał się Mickiewicz
ponuczyć emigrantów z 31 r., wołając: „Boście
wy braćta, wiarę, żołnierze”.

Kto żyje więc w obliczu śmierci, żyje w
bezustanem skupieniu, przyzywając się zawsze
kłaść wszystko na jedną kartę, nie znosić polo-
wiczności, zachowując sumienie czyste, do po-
rachunku z Bogiem gotowe.

Jeżeli zatem w krótkich przerwach mię-
dzy wojnami powstawało gdzieś prawo w spo-
łeczeństwie polskiem, to sprawdzianem jego by-
ło, czy może ono się utczywać w sumieniu o-
bywatela, w obliczu Najwyższego Sędziego. Stąd
też prawo i moralność złącza się w jedno w
konstytucji polskiej, a złamanie prawa i grzech,
na równi stawiano. To ciągłe skupienie obno-
jącego polaka w obliczu śmierci sprawiło, że
włókna, którym był do społeczeństwa przy-
wiązany, stały przez ośrodek moralny jego duszy.
Tam, gdzie on z Bogiem rozmawia, gdzie
odczuwa najkilkwieższe zetknięcie z wszechby-
tem, w sumieniu, rodzą się jego uczucia o-

Wykonywa. pomniki, figury, portusy, otarza, rocozy przy budowach
dłaca, od najwyższych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, se wszystkich iz opych i sagranla-
nych prima materialow kamienia i drzewa. Dakoracje domow od raki modelowane i wszelkie roboty statkatonski.
da wykonawców roboty w miastach wodzobch melodiejskich, Informatcie, prawniki konstytucyj es katech ad

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-KamienniarSKI
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,

**NAJLEPSZE
PAPIEROSY**
„DOBRE”
10 szt. 3 kop.
TOW. AKC.
I. L. SZERESZESZEWSKI

„Libe Goniec Częstochowski”

Zajmując objasni...
berum veto” korespondent polski „Rzeczy-
pospolitej”. Piase on.

W miato znanem ale cennom dziełku o
Polsce powiada feldmarszałek Moltke: li-berum
veto było w zasadzie słuszne, w zastosowa-
niu trudnem, w nadużyciu zabójczem. Przed
nim już Szjller niedokończonym dramacie:
„Der falsche Demetrius” bronił zasady liberum
veto. Za to, genialne odczucie ducha polskiego
powinnością za radą Szczepanowskiego za-
liczyć Szjllera do naszych narodowych po-
etów...

We Francji Roussonu pochwalili to kardy-
nalne prawo konstytucji polskiej.

My uważamy dotąd liberum veto za jed-
ną z przyczyn upadku państwa i rzadko kto
dziś rozumie jego istotę, a tem mniej ma od-
wagę go bronić. A przecież nie dlatego pań-
stwo upadło, że polak by zasadę wyznawał, ale
dlatego, że według niej żyć nie potrafił.

Spóbowjemy wyjaśnić sposobność tej zasa-
dy w organizacji polskiego społeczeństwa. Jo-
dymie osłabieniu ducha narodowego i zamętowi
pojęć, panującemu w naszej nauce pod wpły-
wem zagranicy, przypisać należy do nieporozu-
mienia.

Lekarz dentysta Grejniec
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od
2 do 7 po południu.
Choroby zębów i jamy ustnej. Plomby. Zęby sztucz-
ne bez podniebienia na kauczuku i w złocie.
I Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie
skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Lekarz Dentysta Artur Broniatowski
przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 po poł.
I Aleja № 8, pierwsze piętro, dom p. Rygockiej.

Oko-Perlin Dentysta
Teatralna № 13.
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od
2 do 6 po połud. Wprawia zęby sztuczne na
złocie bez podniebienia,
oraz przyjmuje niezamożnych od 9 do 10 rano
bezpłatnie.

Mierzy się dawną Polską obcą miarą, za-
tę miarę wydobyc z głębin instynktów
rodowych. Do uroczystego nastroju bitew za
wiarę i ojczyznę proaiców podnieść się trzeba,
aby zrozumieć to prawo.

Sąsiadowała Polska na północy ze strażą
graniczną kultury europejskiej: z kawalerami
mieczowymi i z krzyżakami, miała za sąsiada
drugą taką straż na północiu w kozacyźnie i
sama była na wielką skalę taką strażą Eu-
ropy.

Nie mieszkał polak, ale obozował w Eu-
rope, bo w ten czas tatar i turek nie mieszkali,
ale obozował w granic Europy, gotowi każdej
chwili w nią naderżyć. Obóz w życiu obozowem
polaka wykształcił się to kardynalne prawo.
Znany zapewne każdemu obraz, przedstawia-
jący szlachcica przy plugu, a obok w zagonie
kłwi szabla przed chwilą odpasana, Stan pola-
ka, to stan ciągłego pogotowia.

Wielki hetman Żółkiewski co rok pisał
testament i zęgnął się z tym światem, bo w
Polsce był ciągle w obliczu śmierci. Był to po-
lak ze śmiercią oswojony, igrał z nią, bitwę na-
zywał pieszczotliwie tańcem, lekceważył życie
cięża i gonitwę kupca za zyskiem, o łada ura-
żać rwał się do szabl, za hańbę poczytywał
śmierć w piernatach.

Powiadają, że śmierć równa ludzi. Po dłu-
dziej wodze innych narodów, zagrzewając żoł-

Zjazd Kolek Staszica.

Zamknięty został trydniowy Zjazd delegatów kolek rolniczych im. Staszica. Było to uroczyste doroczne zebranie sprawozdawcze, czyli obrachunek sił i dorobku za trzy lata; było to jednocześnie nakreślenie dróg na przyszłość.

Towarzystwo powołane zostało trzy lata temu potrzebą chwili—koniecznością życiową. Pewną przedsięwzięcia jest zbyt oczywista, aby potrzebą było o niej rozwodzić. Wydałoby się, że w tych kółkach zbyt już powszechnie znana, aby ją zestawianiami suchych liczb potwierdzać.

Pokrótce jeno zaznaczę wypadnie, iż Towarzystwo powołało do życia 70 kolek powinowatych, w których w ciągu trzech lat założono 12 bibliotek, 2 strażnice ogniove i 5 kolek teatralnych.

Po za tem stowarzyszeni, podobnie, jak w całym kraju wszyscy rolnicy drobni, pragną podnieść wydajność gospodarstw rolnych.

Biorąc pod uwagę olbrzymie trudności, z jakimi zmazzone są walczycy, trzeba uznać, że kółka zrobiły w tych warunkach już bardzo wiele. Trzeba mieć nadzieję, że dalsza praca ich kierowników doprowadzi do należytego rozwoju działalności tak pożytecznej instytucji. Panujące trudności polegają przede wszystkim na słabych zasobach finansowych i na niechęci sfer konserwatywnych. Powoli jednak, przy stosownych wysiłkach pracy i energii, kółka im. Staszica zwyciężko oparują te przeciwności.

J. Rudnicki.

Kronika bieżąca.

Rekolekcje. W niedzielę 14 b. m. o 4 pp. rozpoczynają się konferencje dla kobiet w kościelnym Imienia Marii. Pierwszą konferencję wygłosi ks. kan. M. Fulman. Ćwiczenia ranne trwać będą od 8—10 g. prowadzić je będzie O. Alfons Jędrzejewski, paulin. Konferencje następnie będą w poniedziałek, wtorek, środę o godz. 4 p. p., w piątek po 8 rano — wygłoszą je ks. prof. Bonawentura Müller, ks. prof. Jan Nowicki, O. Plus i ks. prof. Ciesielski.

Z wystawy projektów zagrody i obrazów. Wczoraj wiedziała wystawę pod przewodnictwem nauczyciela zbiorowo uczeniense pensji p. Z. Garsteckiej. Dzięki ulgom w cenie wejścia wszystkie miejscowe zakłady szkolne zamierzają postać swą młodzież w tych dniach na wystawę. Daje się słyszeć ogólne życzenie, aby wystawa przedłużona została jeszcze o dni parę po niedzieli, choćby do wtorku włącznie, gdyż w dni te wybiera się wiele osób zbiorowo z okolic jak z Łaz, Zawiercia i Radomska.

Stas rzemieślnicy pozbawiony był do tej pory własnego organu, na czym sam cierpiał. Obecnie, kiedy nabiera świadomości poważnego stanowiska, jakie mu się słusznie należy w życiu społecznym i ekonomicznym naszego kraju, gdy pomny swej roli w dziejach naszej kultury i przemysłu występuje na widownię życia publicznego, zajmując przynależne mu miejsce obok przedstawicieli innych stanów, szczególnie dotkliwie daje się czuć brak czasopisma poświęconego sprawom i interesom rzemieślniczym.

Prasa ogólna nie może udzielać sprawom stanu rzemieślniczego tyle miejsca, ile one wymagają. Pisma zawodowe mają na względzie tylko doskonałość techniki poszczególnych rzemioł, najżywniejsze zaś sprawy ogólnorzemieślnicze nie mają swych rzeczników w prasie.

Zapełnił ten brak dotkliwy na obecnie „Przegląd rzemieślniczy” który znowu wychodzi z dniem 27 marca co tydzień pod kierunkiem Włodzimierza Lewickiego w Warszawie, ul. Świętokrzyska № 11.

Stowarz. Rzemieślnicza-Przemysłowe urządziła w przyszłą sobotę w sali związan katolickiego przy ul. Krakowskiej № 18 przedstawienie amatorskie, na które się zbliża dwie sztuki o ustalonej już opinii, mianowicie: 3 ch aktowa komedia Michała Bałuckiego p. t. „Rady pana radcy” i wesoła jednoaktówka hr. Władysława Koźłobrodzkiego p. t. „Stryj przyjechał”. Przedstawienie odbędzie się pod reżyserją artysty dram. p. Edmunda Stokowskiego, a dochód z wieczoru przeznaczony został na założenie biblioteki przy Stowarzyszeniu.

Bodaj, że pierwszy to w Częstochowie przykiłd, żeby ludzie pomyśleli o biblioteczce; widocznie niektóre stowarzyszenia odczuwają jej potrzebę.

Towarz. kred. M. Częstochowy ogłasza, iż stosownie do par. 67 statutu podaje do wiadomości pp. członków Towarzystwa, iż w dniu 21 marca 1909 roku o godz. 2½ po poł. w lokalu Towarz. Spiewaczego „Luźnia” ul. Szkolna № 10, odbędzie się zwyczajne ogólne zebranie stowarzyszonych, którego przedmiotem na-

rad będzie: 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji za dalejwstępu finansowy 1908 rok i dopełnionych w tymże okresie przez Dyrekcję czynności, łącznie z wnioskami Komitetu Nadzorczego, i rozdzielenie czystego zysku osiągniętego z operacji w roku 1908; 2) rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków administracyjnych na rok 1909; 3) wybór jednego Dyrektora, dwóch zastępców Dyrektorów i trzech członków Komitetu Nadzorczego na miejsce wychochodzących.—i 4) rozpatrzenie i zadecydowanie wniosków stowarzyszonych.

Jeżeli członkowie Towarzystwa, w powyższym oznaczonym terminie nie przybędą w komplecie przez ustawę wymaganym, w takim razie, w dniu 28 marca 1909 roku o godz. 2½ po poł., odbędzie się w tymże lokalu, powtórne zebranie, postanowienia którego będą mieć moc prawną bez względu na liczbę przybyłych członków.

Teatr i szpital. Są miasta, nietylko w Europie, ale i u nas w Królestwie, i to nie stoliczne, ale równie, jak Częstochowa, powinowatne, posiadające nielieden budynek teatralny, a budujące gmach nowy; mające kilka szpitali, a myślące o nowym; co ważniejsze nietylko myślące, ale energicznie działające.

U nas w Częstochowie sprawa budowy teatru śpi, a sprawa szpitala drzemie.

Tymczasem w Łodzi stowarzyszenie „Jedność” przystępuje do budowy teatru, a sprawa budowy projektowanego szpitala miejskiego posuwa się o tyle, że w tygodniu nadchodzącym prezydent zwołuje specjalne narady w magistracie z udziałem wybitnych obywateli, w celu bliższego zapoznania z projektem i kosztorysem robót, zatwierdzonych przez ministerjum spraw wewnętrznych oraz zdecydowania, w jaki sposób należy pokryć wydatki, związane z budową pomienionego szpitala.

Przezwisko wyzyskowi spekulantów węglowych. Nowa podwyższona taryfa kolejowa od przewozu węgla kamiennego miała być wprowadzona w dniu 14 marca r. b. co dać może niesummiennym handlarzom możność spekulacji na podwyższeniu cen w drobnej sprzedaży. Ku przestrodze więc wszystkich a w szczególności ubogiej ludności, która najwięcej na tem cierpi, uprzedzamy, że rozporządzenie o podwyższonej taryfie wejdzie w życie dopiero z dniem 1 czerwca r. b. do tej wycie pory na zwykłą cen wpływu mieć nie może.

Ciepła dola. W tych dniach powracała przez Sosnowiec partja robotników rolnych, zwerbowana przez agentów do majątku „Witold” obok stacji Kamburg. Robotnicy opowiadali, iż znacząc się wprost nad nami, bito nawet, bez względu na pleć. Bohaterskie ta czyn powracający przypisywali niejakiemu Bronisławowi Rymalskiemu.

Wystawy rolnicze. Przez dwa dni z rzędu obradowała w Iunie Centralnego Towarzystwa Rolniczego pod przewodnictwem St. Chaniewskiego, specjalna komisja, która opracowała projekt regulaminu dla wystaw rolniczych w kraju. Projekt ten będzie przedstawiony do zatwierdzenia Radzie głównej centralnego Towarzystwa Rolniczego, która zbierze się w Warszawie d. 22 b. m.

Wywóz zboża. W tygodniu od 27 lutego do 6-go marca wywieziono za granicę różnego zboża 7,078,000 pudów, wobec 4,427,000 p. w tygodniu poprzednim.

Wywóz masła. Wywieziono za granicę w ciągu tygodnia od 27 lutego do marca 16,312 pudów, wobec 24,981 pud. w tygodniu poprzednim.

Na lep brać się nie damy. Z zastrzeżeniem podaliśmy parę dni temu pogłoskę, jakoby gdzieś w okolicy Starego Rynku miało paść sto tysięcy koron na węgierskiej loterii. I do brze, gdyż jak przedsięwzięte przez nas dochođenje wykazało, była to letotnie pogłoska puszczona zapewne przez agentów sprytnego przedsiębiorcy z Prus czy z Węgier, bo odcie tego niepodobna. Był to lep, na który miał się złapać naiwni. Na myśl tę naprowadza nas powódz prospektów loterii bndapeszteńskiej, jaka w tych dniach, zaraz po pogłosce zalała Częstochowę. Zagadkowien jest w tej sprawie to, że rozsyła drukowane haniebnie w języku polskim prospekty jakis Fekete Karoly, podając dla odpowiedzi szczegółowy adres w Paszecie. Tymczasem na kopertach, przynoszonych z zagadką, niemiecka marka świadczy o wystananiu listów z Prus. F e k e t e znaczy po węgiersku c z a r n y, co się na niemiecki tłumaczy s c h w a r z. Czy przypadkiem ten pan bankier i dobrodziej, pragnący uszczelnić pokolok zagranicznymi milionami, nie jest to słynny Carl Sch w a r z, który w razie wygranej na listy nie odpowiada, a przed którym ostzegaliśmy już kilka miesięcy temu.

W każdym razie teraz się pomylił i naiwnych u nas nie znajduje.

Oddział Częstochowski stowarzyszenia kołców polskich delegował do Warszawy na del-

szerokiej. Walczmy o ziemię przez wykupywanie jej z rąk obcych. Nie ustawajmy w bojkocie towarów niemieckich, a starajmy się stworzyć i rozwijać przemysł polski. Po kraju powinno się rozlegać hasło: chleb dla swoich. Niemasz dziedzin tak wyczerpanych przez swoich, żeby nie dała nowym rzeszom rodaków kawałka chleba. Nie zapominajmy o fizycznym rozwoju, zakładajmy kąpiele ludowe i towarzystwa gimnastyczne, starajmy się podnieść oświatę i dobrobyt ludu, stwarzajmy szkoły rolnicze, uniwersytety ludowe, kasy kredytowe i wszelkiego rodzaju kooperatywy. Przedewszystkiem zaś nie zapominajmy o młodszem pokoleniu, dajmy mu wychowanie, któreby rozwijało przyrodzone zdolności dziecka i uszanowało tradycje. Wychowanie nie może polegać jedynie na dostarczaniu umysłowi pewnej sumy wiadomości, na podaniu mu pewnego sposobu myślenia, lecz powinno dążyć do wydobycia z duszy tych zasobów, które w niej spoczywają, do rozbudzenia wrażliwości ducha przez szereg wrażeń i obrazów odpowiednich. Dziecko, w którego duszy dojrzano i uszanowano wznieszenia dziedziczne, któremu dostarczono obrazów, mających związek z minionem życiem ojczyzny i rodziny, będzie posiadało w sobie siłę i pewność, których nie może dać żadna dyalektyka, będzie zdolne do walki w życiu mając wiarę własną i zdrowie moralne.

Nietylko rozum trzeba kształcić, lecz uczucie i wola, bo te czynniki przede wszystkim decydują w życiu ludzkim.

Spoleczeństwo nasze, które w ostatnim 40-leciu było niemal zupełnie odsunięte od sprawy edukacji młodego pokolenia, obecnie zostało dość obszerny teren dla tej pracy. Spoleczeństwo nasze podjęło próbę, jakiej nie zna żadne ze społeczeństw zachodnio—europejskich —próbę zorganizowania szkolnictwa bez wszelkiej pomocy ze strony państwa. Próba wypadła pomyślnie, pomimo całego szeregu trudności. W szkole prywatnej, znajdującej się pod opieką społeczeństwa, zapanowała czysta i orzeźwiająca atmosfera spokojnej pracy, ufnosci wzajemnej między wychowawcami a ciałem nauczycielskim.

Prawda, że szkoła prywatna jest droższą od państwowej: nie daje praw, lecz droższą opłatą jest tylko fizyczna, gdyż w szkolnictwie prywatnym system korepetycji jest wykluczony. Tylko ludzie o słabszych umysłach lub wstrętni karierowicze uważają, że spełnili swój obowiązek względem dziecka, zapewniając mu prawo nauczenia. Młodzież, która ze szkoły wyniesie podstawy naukowe i siłę woli, bez wszelkich trudności potrafi złożyć w komisjach państwowych egzamin dojrzałości.

Ojcowie nasi dla przyszłości umieli składać życie w ofiarę, obecnie okowłazkiem wszystkich, posiadających poczucie odpowiedzialności moralnej, nie żałować chociażby największych ofiar materialnych, by młode pokolenie otrzymało odpowiednie wychowanie. Młodzież —to nasza przyszłość, moralna opieka nad nią i wychowanie—to nasz najbliższy cel.

Gustaw Zabłocki.

bywałekcie. Gotów zawsze umrzeć za całość Polski, — musi ją widzieć idealną, niezmierną, bo tylko za taką można i warto umierać.

Widać z tego, że kto walczy z liberum veto, nie rozumie geograficznego położenia naszego kraju, nie pojmuje jego postannictwa, które jedynie na wolności sumień oparte być mogło.

Tylko na Zachodzie u narodów, geograficznie szczególniej usadowionych, gdzie śmielenie narodu —ak częstej próby śmierci nie przechodziło, mogło się odstrychnąć prawo do moralności, prawo jednostki od praw społeczeństwa, śmierć od ziemskiego życia, poczucie narodowe od poczucia ludzkości.

Inaczej u polaka. Jak przed śmiercią ciała wszystka krew nabiega do serca, tak u polaka zbliża się wszystko w sercu duszy — w sumieniu; —wszystkie separacje ustają, wszystko zmierza do syntezy, wszystkie wyobrażenia nabierają bezwzględności i ogólnoludzkiego znaczenia.

Stąd ogólnoludzkie znaczenie idei polskiej, która, jak lawa, s pomniejszych kraterów wybuchła z natchnionych piersi wieśców naszych. Tem się dzieje, że wartość polaka mierzy się wartością jego, jako człowieka. Wyraził to Słowacki, gdy powiada:

Karty wszystkie dadzą wytlumaczyć się tużem, Niemcy niemcem, Francja franczkiem i franczkiem,

Polak ich nie rozumie, choć żyje od wieka, Bo wprzód musiał rozwiązać zadanie człowieka.

Tylko wartość człowieka pozostaje nam przy śmierci i da się jako kapitał zakładowy użyć na drugim świecie; —tę wartość człowieka ratował polak, gdy liberum veto potoczył jako kamień węgielny społeczeństwa.

siejsze walne zgromadzenie pp. Bronisława Waręskiego i Henryka Kwiatka. Zebranie ma się odbyć dziś wieczorem o godz. 8 i pół w lokalu stowarzyszenia przy ul. Szkolnej № 10. Porządek dzienny zebrania obejmuje: 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego, 2) Odczytanie i zatwierdzenie za czas ubiegły sprawozdań, rachunków, bilansu i preliminarzów budżetu na rok następny, 3) Wybór członków Rady oraz Komisji: rewizyjnej, balotującej i arbitrowej, 4) Zatwierdzenie wydziałów i Kół, oraz instrukcji dla takowych, 5) Ustanowienie oddziałów prowincjonalnych Stowarzyszenia wraz z zatwierdzeniem dla nich instrukcji, 6) Wniosek Rady o podniesienie składki od członków, 7) Wnioski członków.

Stosownie do par. 29 ustawy, Zgromadzenie to będzie prawomocnym w pierwszym swym terminie bez względu na ilość przybyłych członków.

Los artysty dramatycznego, który po wielu latach pracy na scenie znajduje się bez materialnej podstawy bytu, jest nie do pozostawienia. Nieraz zdawało się, że jest podstawa, bo jest jakaś oszczędność drobna w stosunku do długich lat pracy—tymczasem nawet owa podstawa bytu nie daje, przyczyniając natomiast kłopot i straty. Tak się rzecz ma z osiadłym od niedawna w naszym mieście artystą dramatycznym, który po 35-ciu latach pracy sceniczy cały ciężką pracą zebrany kapitał około 1800 rb. umieścił w towarze galanteryjnym i konfekcji męskiej, z którymi założył magazyn w Alei Dąbrowskiej w domu Imicha № 18 pod firmą Antela et Co.

Magazyn, naleszczony w podwórzu na piętrze, nie idzie, tak że bytu z niego właściciel niema, nietylko nie zarabiając, ale dokładając doń, choć nie ma z czego.

Jedynym wyjściem z trudnego położenia artysty—weterana jest znaleźć nabywcę na cały zapas towarów. Jest—to asortyment najnowszych faonów i najmodniejszych, a sabyby go za bezcen, bo za połowę istotnej wartości. Być może, iż znajdzie się składnik częstochowski, który, widząc własny swój w tej transakcji interes, towary nabędzie, a jednocześnie wybawi z kłopotu prawdziwie na to zasługującego, bo zasłużonego polskiej scenie od lat wielu człowieka.

„Miesięcznik statystyczny”. Ministerjum skarbu postanowiło wydawać obszerny „Miesięcznik statystyczny” obejmujący przemysł metalurgiczny w Rosji i Królestwie. Wydawnictwo to, oparte na ścisłych danych, dopełnione materiałami przez rady zjazdów górniczych w Cesarstwie i Królestwie, powierzono redakcją naszemu inżynierowi Henrykowi Kasperowiczowi, współpracownikowi redakcji wydawnictw periodycznych ministerjum skarbu. Do działów statystycznych „Miesięcznika” wprowadzono najszczegółowsze wykazy wywozu produktów metalurgicznych za granicę, jak również i przywozu.

Pęknięcie czaski od uderzenia kulą oraz przestrzelenie na wylot skonałowa dokonana w dniu 11 marca sekcja zwłok niejakiego Józefa Chwałona ze wsi Zakrzew, gm. Kaniuk. Sekcji w obecności dr. Rejmana i sędziego śledczego Barcza, dokonał felczer powiatowy Jan Gorodecki.

Strzał do Sowy. Na Starym Ryнку około godz. 8-ej wieczorem dwóch nieznanych ludzi strzelało do przechodzącego Ieka Scwy, który pomimo pięciu strzałów, rany nie odniósł. Śledztwo wdrożono.

Kradzież. W biały dzień, bo o godz. 4-ej po poł. do mieszkania p. Józefa Biernackiego przy ul. Mikołajewskiej № 1, za pomocą dobranego klucza zakradli się nie wiadomo skąd złodzieje, którzy, nieschwytni wynieśli drobiazgowo domowych i garderoby na rb. 70. Dochodzenie zarządzone.

Podrutek. Onegdaj o godz. 3 po południu pod kościołem św. Zygmunta znaleziono podrzucone dziesięć pici zerkajek, około 6 miesięcy życia liczące. W celu wykrycia wyrodnej matki wszczęto śledztwo.

Szczepienia ospy niezamownym po 10 kop. od osoby najbliźszym zaś bezpłatnie, dokonywa felczer powiatowy Jan Gorodecki, Aleja III-a № 50.

Jutro na Wpływ. Na 4 kolo wpisów szkolnych przy gimnazjum polskiem dyr. Koźmickiego odbędzie się jutro koncert z udziałem wybitnych sił artystycznych. Bilety już są do nabycia przez autobus i niedzielę w cukierni W. Jackowskiego.

Koncert „Liry” z udziałem Pawła Kochańskiego odbędzie się w dniu 18 marca w teatrze miejsowym — bilety sprzedaje cukiernia W. Jackowskiego.

Sprawozdanie z zabawy. Komitet urządzający zabawę w Hotelu Angielskim w dniu 6 lutego zawiadamia, że za bilety wejścia i z bufetu otrzymano 280 rb. Wydatki (muzyka, sala etc.) 160 rb. Zysk czysty 120 rb. Sprawozdanie bardzo spóźnione — wskutek oczekiwania na

wpływy za pewną ilość biletów—do tej chwili nie uregulowanych jeszcze.

Z Wielunia.

W dniu 28 b. m., o godz. 4-ej po południu, w sali miejscowej ochrony odbędzie się ogólne zebranie członków Wielunskiego Tow. wzajem. kredytu.

Z Zawiercia.

Zebranie majstrów. W niedzielę dnia 14 b. m. o godz. 2-ej po południu z pozwolenia Władcy miejscowej Stowarzyszenie Majstrów Fabrycznych gub. Piotrkowskiej z Sosnowca urządziło zebranie organizacyjne w Besursie w Zawierciu. W zebraniu tem mogą brać udział wszyscy majstrowie fabryczni z Zawiercia i okolic, tak ci którzy już należą, jak i ci którzy nie należą jeszcze do Stowarzyszenia.

Z Dąbrowy.

Budowa kościoła. Otrzymałmsy drukowane bardzo szczegółowe sprawozdanie dochodów i wydatków komitetu budowy kościoła w Dąbrowie, co zastręgnię na zaznaczenie, jako zapoczątkowanie tak bardzo potrzebnej jawności w sprawach parafjalnych.

Na budowę wydatkowano dotychczas, jak z tego sprawozdania widzimy rubli 287,282 i kop. 80. W kasie komitetu budowy znajduje się obecnie w gotowości 24,058 ruble 01 kopiejka.

Z Strzemieszyczo.

Dnia 1 b. m. w Strzemieszycach wiedeńskich odbyło się ogólne zebranie członków miejscowego kolo „Jedności”. Po omówieniu niektórych spraw kolo przystąpiło do wyborów członków komitetu, kontrolerów i delegatów. Wynik głosowania był następujący:

Do komitetu kolo wybrano: Walerjana Kamińskiego, Wojciecha Kalambkę, Jana Gajewskiego, Stefana Rudnego, Józefa Srednickiego, Władysława Bogobowicza; na kontrolerów: Jana Kostarskiego, Ignacego Frydrycha, Florjana Długockiego; na delegatów: M. Rudnego i Edm. Wilkoszewskiego.

Z Sosnowca.

Zebranie organizacyjne. W niedzielę dnia 14-go marca r. b. o godz. 8-mej po południu odbędzie się w lokalu własnym (Główna 20) zebranie organizacyjne członków polskiego Związku zawodowego cieśli, stolarzy i pokrewnych zawodów. Dokonanym zostanie wybór pełnomocników oddziału w Sosnowcu.

Z Będzina.

Sprawy emigracyjne. Konsul rosyjski we Wrocławiu zawiadomił naczelnika pow. będzińskiego, że robotnicy emigranci, poddani rosyjscy, zamieszkali we wschodniej części Prus, a w obrębie wylęży wskazanego konsulatu, zwracają się ze skargami do konsula na biura rekomendacji pracy, które obalamuając ludność, zatrzymują wszelkie dowody legitymacyjne, pensje, kancje i proszą o odesłanie ich do miejsc rodzinnych. Powyższe skargi i prośby zwróciły uwagę konsula i niebawem udało się wykryć szkodliwą działalność pewnego „biura pracy” w Katowicach, które rozszerza w Królestwie broszury, nawołujące robotników do wyjazdu zagranicę, obiecując sowicie wynagrodzenie. Tymczasem—jak donosi konsul wrocławski — robotnik w Prusach może zarobić dziennie najwyższ 58 kop. (1 m. 20 fen.), robotnik zaś fabryczny rb. 1 kop. 80 i to jeszcze w wyjątkowych wypadkach. — ale nigdy od 2 rubli do 5, jak fałszywie obiecuje w swych broszurach „biuro pracy” w Katowicach.

Niechże ta wiadomość rozejdzie się jak najszerzej i niech będzie ostrzegą dla obalamuconych przez broszury i agentów robotników.

Z sztuki i piśmiennictwa.

Z teatru. Wstępnie zaznaczyć należy, iż dzięki zrozumieniu po pierwsze własnego interesu, po drugie obowiązku swego względem społeczeństwa, dyrektor kinematografu w teatrze, zgodnie z naszym przeswłotogodniowem wezwaniem, zniżył cenę dzierżawną sali dyrektorowi na raz przyszły do normy pierwotnej. Ten krok obywatelski umożliwił trupie dyr. Majdrowicza jeszcze jeden gościnny przyjazd — 6 przedstawienia w orszaku tygodniu. Będą to trzy ostatnie, przedstawienia przed świętami, przyczem dyrekcja występuje z repertarzem bardzo urozmaconym, mianowicie:

W poniedziałek d. 15 marca „Warszawa w nocy” wiodwiel z śpiewami, tańcami i kpietami politycznymi w 4 aktach Cyryla Danilewskiego we wtorek d. 16 marca gościnny występ Kazimierza Okornieckiego pierwszego amatora teatru polskiego w Wilnie „Judzia wdowa”, znakomita krotokchwila w 3 aktach R. Ruszkowskiego, grana obecnie w Warszawie. W środę d. 17 marca b. r. ostatnie przedstawienie. (drugi występ gościnny Kaz. Okornieckiego) po raz pierwszy „Wyzwanie” sensacyjna sztuka w 8 aktach Bol. Gorczyńskiego — grana obecnie w Warszawie w teatrze Rozmałości około 40 razy.

Na wszystkich przedstawieniach orkiestra własna.

Z Dumy Państwowej.

(Telegram Agencji Petersburkiej).

Petersburg, 12 TAP.

Wczorajsze posiedzenie o godz. 11 min. 14 przed poł. otworzył i przewodniczył ks. Wolkoniski.

Gołobow w imieniu komisji referuje w dalszym ciągu preliminarz ministerjum spraw wewnętrznych w stosunku do głównego zarządu poczt i telegrafów.

Zacharow 2-gi w imieniu socjaldemokracji wskazuje na liczne braki w urządzeniu poczt i telegrafów, niedostępnych prawie dla ludu; piętnuje nadto śledztwo polityczne, naruszające tajemnicę poczty. Dlatego-to socjaldemokracja będzie głosowała przeciwko odnośnym pozycjom preliminarza, jedna z nich tyko przyjmując, mianowicie ta, która dotyczy polepszenia bytu oficjalistów poczt i telegrafów (klasiki).

Potem mówił mulej interesująco. Pieterow 3-ci, Dziubiński, Berezowski 2 i Motowilow. Odpowiadał naczelnik głównego zarządu poczt i telegrafów, obiecując polepszenia i ulepszenia na każdym punkcie.

Po zreczeniu się głosu przez Krui leńskie go przystąpiono do balotowania, w którym formuły grupy pracy, kadetów i grup narodowościowych zostały odrzucone, natomiast przyjęto formułę komisji z poprawką Dziubińskiego i o. Bulogiusza o poprawie bytu naczelników.

Potem przerwa od godz. 4 min. 5 do godziny 4 min. 40, a potem po przyjęciu bez zmian referatu komisji w sprawie gruntowej, sesję dalsiejszą o godzinie 5 min. 45 zamknęto.

Telegramy.

Zniesienie stanów wyjątkowych.

Petersburg, 12. Krają pogłoski, iż rząd, uwzględniając życzenia Izby, gotów jest przyspieszyć zniesienie stanów wyjątkowych.

Wiatrak—konsulem.

Berlin, 12. Pan Antoni Wiatrak został mianowany konsulem reprezentacji Guatemali w Berlinie.

(Pan Wiatrak pochodzi z Kępna, skąd po ukończeniu nauki w handlu bankowo-zbożowym udał się do stynnych z kawy krajów Ameryki Środkowej, gdzie w pierwszych latach swego pobytu kształcił się na plantacjach. Później założył w stolicy Guatemali własny interes hurtownego eksportu kawy do Europy.)

Potwierdzenie.

Rzym, 13 TAP. Potwierdza się wiadomość że Pius X wydał „bulę” zabraniającą w eto ze strony rządów świeckich w czasie „conclave”.

Pederek

Petersburg, 13 TAP. Z powodu uroczystości pięćdziesięciu letnia literackiej działalności Suworina Najjaśniejszy Pan obdarzył go swym portretem z własnoręcznym podpisem.

W przedmiotu wojny.

Wiedeń 12. Wielkie wrażenie wywołał tu list odręczny cesarza, odwołujący z urzędu dotychczasowego naczelnika administracji Bośni, jako nieznaającego języka krajowego. Zastępca jego, gen. Weresanin, uchodził za zaciętego Chorwala, wroga Serbów.

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięniu 3 kl. 192 lot. klas. Królestwa Polskiego.

Dnia 11 marca 1909 r., jako w 1 dniu ciągnięcia wyszły następujące główne wygrane:

Rb. 10000 na № 7515.

Rb. 4000 na № 9368.

Rb. 1000 na № 20182

Po rb. 400 na №№ 8851 23497.

Po rb. 150 na №№ 618 7463 9971 10972 14825 17697 18611 20212 21042 22881.

Po rb. 60 na №№ 988 1528 1672 1699 1959 2745 4049 6585 7050 7578 7779 8830 9861

10867 11058 11124 11225 11874 12067 12801 13181 13372 16204 16 42 17594 17621 19005 19050 20965 21617 22581 22652 22994.

Dnia 12-go marca 1909 r., jako w 2 dniu ciągnięcia wyszły następujące główne wygrane:

Rb. 2000 na № 17603

Rb. 1500 na № 179.

Rb. 600 na №№ 6889. 19011.

Rb. 400 na № 16981.

Po rubli 150 na №№ 1778 8286 4997 10080 11052 7923 18862 18949 19146 20002

Po rub. 60 na №№ 201 1015 1337 3017 3591 8955 5810 5828 6390 7768 7921 7967 8283 8774 11286 11270 11821 12096 12886 12823 13682 18796 18885 14809 15691 16621 17223

17885 17880 18571 21145 22198 22257 22522
22916 22950 22958.

Numer, które wygrały stawki:

6 29 80 155 56 78 229 44 59 406 60 62
69 558 604 11 40 759 72 78 83 858 64 92 925
1039 71 86 153 65 237 93 353 85 425 52
78 86 534 73 78 665 726 38 77 800 957 83.
2056 72 109 55 59 201 4 93 94 384 58 86
429 43 522 72 688 715 98 838 78 968.
8007 29 46 221 68 78 649 60 62 469 75
515 77 88 99 636 69 700 87 817 86 80 968.
4175 280 326 56 72 410 25 95 515 80 611
48 54 714 821 958 77.
5038 59 114 73 258 42 69 429 90 503 22
39 606 27 34 710 85 82 839 916 93 97.
6042 63 79 84 138 62 69 225 317 22 66
445 648 707 16 28 55 71 83 806 14 38 70 83
967 91.
7022 64 227 76 864 409 91 602 761 90

808 56 918 33 92.
8120 232 88 326 488 55 71 543 66 75 88
624 86 91 715 37 827 73 83 929 50.
9086 50 191 823 62 93 95 96 418 29 40
58 554 682 46 83 755 800 41 81 919 54.
10025 40 61 103 17 81 312 13 89 94 307
23 35 489 682 47 8 91 787 879 918.
11103 22 54 6 228 80 382 88 490 507 18
608 708 981 65 9 97.
12087 50 70 162 84 219 476 99 85 802
18 21 78 95 740 8 84 93 939 42 52.
18044 65 85 116 88 252 3 70 353 98 416
65 73 97 517 31 91 672 820 2 4 8 84 95 934
954 87.
14071 172 280 7 350 7 78 498 500 3 81
40 1 610 98 787 99 822 80 9 41 88 987 60 78.
15028 37 46 77 90 144 85 70 88 227 78
84 318 70 8 92 433 63 587 48 55 61 2 619 26
58 711 7 903 15 58 77.

16018 32 82 188 802 4 50 87 537 636 59
74 80 6 788 860 72 906 58 76 94.
17004 19 43 216 46 68 408 501 28 8 70
888 917 29 89 79 88.
18108 71 211 8 86 806 9 25 80 81 402 4
27 30 7 515 80 602 769 84 804 37 9 48 957
985 89.
19098 165 93 224 9 316 58 78 400 91
563 78 614 82 66 780 73 831 97 996.
20082 84 6 168 79 274 8 80 817 39 49
413 45 582 93 640 707 89 801 13 84 43 7 74
912 21 6 76 9.
21082 95 125 207 51 308 818 22 433 92
586 9 91 619 58 700 83 904.
22009 102 84 5 200 28 40 74 86 216 61
74 6 490 536 57 68 75 641 45 54 99 702 8 88
91 802 18 24 46 924 30 51 57 60 6.
23080 143 61 91 8 8 227 9 57 69 70 8 92
811 28 66 452 82.

Sł. Szczawiński w Częstochowie (obok Teatru) **Skład Win DELIKATESÓW i towarów kolonialnych** ag. od 1878 r. TELEFON 44 31.

Prawdziwym amatorom piwa poleca najwytowniejsze jedynę u nas w smaku pilzeńskim **„Piwo Skierniewickie”**

Piwo to butelkowane w browarze przy zastosowaniu najnowszych aparatów nie traci gazu, wybornie się konserwuje i wyróżnia się delikatnym smakiem.

IMPORT WIN Węgierskich i Francuskich.

Ogłoszenie.
Wójt gminy Kruszyna ogłasza, że 5 (18) Marca 1909 roku o godzinie 12 w południe odbędzie się **Licytacja** na budowę murowanego domu dla gminnej Kancelarii i Szkoły we wsi Kruszyna, stacja pocztowa Kłomnice od summy 10,646 rubli 28 kopiejek. Wymagalna summa kaucji 1,065 rubli.

Biuro pośrednictwa i zleceń „RENOMETR” w Częstochowie, III-cia Aleja № 80. 7 telefonu Nr. 138.

Przy najrozsądniejszej pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamianę, dzierżawę, parcelację majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, willi, zakładów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże wynajem różnych lokali.

Korzystajcie! Korzystajcie!

Zegarek odkryty męzki „Salwa,” Remontoir, ankie (nie cylinder) z afrykańskiego złota, cudownie grawerowany, obciążony i wyregulowany co do minuty, do nakręcania bez kluczyka raz na 36 godzin z piśmiennym poręczeniem na 6 lat. Zamiast rb. 15 tylko rb. 3, za 2 szt. rb. 5 k. 50. Taki sam damski rb. 4. **Bezpłatnie** dołączają się: 1) **Dewizka** pancerna z tego samego złota, 2) **Brelok** srebrny 84 pr. w formie karty wizytowej wyślacany ładnie grawerowany, dość duży, 3) **Zamszowy woreczek** ochraniający zegarek od zepsucia. Adresować: Jeneralne przedstawicielstwo zegarków „Salwa” T-wo „Apollo”, Warszawa, G. C. Nowolipki 10.

Za przesyłkę pocztową dołącza się do jednego, lub do 4-eh zegarków 40 kop. Wyślany za zaliczeniem i bez zadatku. Za dobroć zegarków firma posiada moc podziękowań. 324-5-2

„Arystokratyna”

Odnaczona na zeszłorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożekwiająco, już po krótkim użyciu — staje się płodną; biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Piegi, zmarszczki, wagner, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach. **Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie APTECZNYM Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja № 48.

Powóz trzykonnny, który może być zaprzęgniemy i parą koni z 2-ma chomątami, jest do sprzedania w 14-ym Husarsko-Miawskim pułku. 396-2-1

Do sprzedania 1200 butelek wina „Bordeaux” białego i czarnego. Władomości Adm. Gólcza 393-2-1

Świeży interior: dom, restauracja w Zawierciu sprzedam. Biuro „Renometr” Alcja 60-ty. 304-5-1

DARMO prawie **DARMO!** 886-1-1 **TYLKO za rb. 2 kop. 80**

Zegarek męzki z prawdziw. amerykańskiego złota, ładnie grawerowany „Soloir” nie odróżnia się od złotego 56 pr., konstrukcja doskonała. **ankier** ze znanej fabryki „Watch”, nakręca się raz na 36 godzin bez kluczyka, „Remontoir”, wyregulowany do minuty, z poręczeniem piśmiennym na 6 lat. Cena zamiast rb. 12—tylko rb. 2 k. 80. 2 szt.—rb. 5 k. 25., taki sam damski 3 rb. 90 kop. Dla rozpoznaćnia mojego przedstawicielstwa dołączam do każdego zegarka zupełne darmo: 1) **Dewizkę** piękną z tego samego metalu, a do zegarka damskiego taką samą długą na szyję; 2) **Brelok** piękny lub szczyryk kieszonkowy „Solingen”; 3) **Piśmienny przybór** kieszonkowy **Nowość—Cygaro** pantenow. i zamszowy woreczek ochran. zegarek od psucia. Obstalunki wysyłam pocztą za zaliczeniem bez zadatku. Adresować: Przedstawicielstwo zegarków „SOLOIR” R. Szmulewicz, Warszawa, ul. Twarda № 24. P. S. Za przesyłkę dołącza się do 1 lub 3 ch zegarków 45 k. 886

PRODUKTA Z SOLI NATURALNEJ DOBYWANEJ Z WODY

VICHY **WICHY ÉTAT**

ÉROISEL RZĄDU FRANCUSKIEGO

PASTILLES VICHY-ÉTAT 2 lub 3 po każdym jedzeniu ułatwiają trawienie.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dla preparowania samemu wody alkalicznej i gazowej.

Nowo-otworzony ZAKŁAD

Artystyczno-Fotograficzny WACŁAWA WESOLOWSKIEGO w CZĘSTOCHOWIE.

Teatralna № 26, róg II-iej Alei Telefon № 158

Zakład wykonywa wszelkiego rodzaju roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografii w nowym kierunku, po cenach przystępnych

Zakład Stolarski JANA BŁASZCZYKOWSKIEGO Teatralna № 16 w Częstochowie, przyjmując roboty meblowe i budowlane; i gotowe na składzie dychty i formery. Ceny orzeczne.

Zgubiono paszport na imię Władysława Janikiewicza z żoną Antonią, wydany przez wójta gminy Huta Stara. Złożyć w Administracji Gólcza 290 2-9

Od kwietnia mieszkanie 2 pokoje z kuchnią tanio do wynajęcia, może być stażnia, góra na paszę, szopa i wozownia, przy ulicy Nowej № 46. 238 12-3

Piasek sprzedam tanio. Centralna rog Załaznej, Pomorski. 146-2

Motor naftowy o sile 3 koni do sprzedania. Aleksandrowska 20. 344-3-3

Wagi w dobrym stanie do sprzedania. Zaras Krótka № 3. 347-7-7

Biurorybny EKSPANZJA

Dostawa dziennie 260 do 500 garny młoka potrzeba od 1-go kwietnia. Władomości: Biuro „Renometr”, III Aleja № 60. 389-5-1

Proszę zwrócić uwagę na nauczyciela tańców **M. A. Lubelski** odsiada lekcyj w gimnazjum rządowym i polskim im. Mickiewicza, na pensjach p. p. Chrzczanowskiej i Garzochkiej, a także na sali Harmonii i sbiorow w stoiso przy ul. Mickajowskiej № 9, na mieszko lub na wyjazd 287-14-1

Do wynajęcia pół placu na młoczarne, także do sprzedania różna rzeczy. Alcja III 71. 336-5-5

Sklep z mieszkaniami do wynajęcia od 1 kwietnia, ul. Warszawska Nr. 51.

Potrzeba stolarzy do Dąbrowy A. Spisak. 4-1

Potrzebna panna siołna na sezon do magazynu kapeluszy I Al. Nr. 5. 372 2-2